

Nr 755

Av herr **Akerlund**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 24, med förslag till lag angående ändrad lydelse av § 6 lagen den 30 maj 1873 (nr 31) om rikets mynt.

(Lika lydande med motion nr 962 i Andra kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 24 föreslås ändrad lydelse av myntlagen med syfte att utgiva icke-silverhaltiga en- och tvåkronemynt. Dessa skulle i stället tillverkas av koppar, pläterade på bägge sidor med kopparnickel av relativt hög nickelhalt, s. k. sandwichmynt.

Ett genomförande — vid tidpunkt f. ö. som enligt propositionen Kungl. Maj:t ensam skulle äga fastställa — av detta förslag skulle helt förändra räkneenhetens, d. v. s. kronans, karaktär. Därmed skulle nämligen varje praktiskt substansvärde eller s. k. inre värde elimineras ur räkneenheten. Enligt min mening vore detta särskilt från penningpolitisk synpunkt olyckligt under nu rådande förhållanden, vilka kännetecknas av en fortgående starkt expanderande cirkulation av pappersmynt. Det skulle rentav kunna vara psykologiskt farligt att komplettera pappersmyntcirkulationen med nya metallmynt vilkas karaktär av nödmynt är uppenbar för var och en. Därest man skulle vilja bagatellisera denna psykologiska roll skulle man f. ö. rentav kunna göra gällande att — vore det inte för automaterna — mynten lika väl skulle kunna tillverkas av plast, som är ett beständigare material än det varav sedlarna framställes och därtill billigt för statsverket. Enligt min mening spelar det emellertid alltjämt stor roll att ha kronan gjord av en värdefull metall såsom silver. Därtill förtjänar beaktas att Sverige visserligen är anslutet till guldparistandardens internationella penningssystem med dess guldbas men att i frånvaro av inlänningskonvertibilitet räkneenheten-kronan blott har metallisk värdeanknytning till silvret.

Som skäl för silvrets borttagande ur en- och tvåkronemynten anföres i propositionen att dessa tidtals haft och kan befaras få ett övervärde. Härigenom skulle de bl. a. bli dyra i tillverkning och eventuellt förlustbringande för statsverket vid ett stigande silverpris.

Med hänsyn till angelägenheten av att bibehålla silver i räkneenheten för att ge allmänheten ett förtroendegivande och till utseendet tilltalande myntomlopp kan det vara försvarligt att låta mynta en övervärdig krona även till en icke alltför ringa nettokostnad. Därest icke silverpriset skulle stiga mycket starkt och t. ex. fördubblas från sin nuvarande nivå är det

knappast några vägande skäl för att ändra på den bestående ordningen. Det kan i sammanhanget förtjäna framhållas att 500 ettöringar med ett nominellt värde av 5 kronor innehåller ca 1 kg koppar med ett dagsvärde av ca 9 kronor. Min slutsats blir därför att Kungl. Maj:ts proposition bör avslås.

Aberopande det anförda hemställes,
att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition
nr 24.

Stockholm den 27 februari 1968

Henrik Akerlund (h)